

prima instanță: N. Mazur
instanța de apel: A. Bostan, A. Pahopol, V. Efros

dosarul nr. 3ra-742/17

ÎNCHEIERE

09 august 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul Iulia Sîrcu

Judecătorii

Luiza Gafton, Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Arslan Safarmatov, Andrei Triboi, Vitalie Crimincean, Veaceslav Arnaut, Constantin Micu, Serghei Jalbă, Sergiu Luncaș, Gheorghe Zeamă, Mihai Balan și Ion Hotnog,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Arslan Safarmatov, Andrei Triboi, Vitalie Crimincean, Veaceslav Arnaut, Constantin Micu, Serghei Jalbă, Sergiu Luncaș, Gheorghe Zeamă, Mihai Balan și Ion Hotnog împotriva Primăriei municipiului Chișinău, intervenient accesoriu Ministerul Finanțelor cu privire la recunoașterea dreptului la indemnizațiile unice, recunoașterea refuzului ilegal și obligarea acordării indemnizației unice,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2017, prin care a fost respins apelul declarat de către Arslan Safarmatov, Andrei Triboi, Vitalie Crimincean, Veaceslav Arnaut, Constantin Micu, Serghei Jalbă, Sergiu Luncaș, Gheorghe Zeamă, Mihai Balan și Ion Hotnog și menținută hotărârea Judecătoriei Centru, municipiul Chișinău din 21 martie 2016,

c o n s t a t ă:

La data de 16 septembrie 2015, Arslan Safarmatov, Andrei Triboi, Vitalie Crimincean, Veaceslav Arnaut, Constantin Micu, Serghei Jalbă, Sergiu Luncaș, Gheorghe Zeamă și Mihai Balan au depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei mun. Chișinău, intervenient accesoriu Ministerul Finanțelor cu privire la recunoașterea dreptului la indemnizațiile unice, recunoașterea refuzului ilegal și obligarea acordării indemnizației unice.

În motivarea acțiunii reclamantii au indicat că, sunt veterani de război, participanți la lupte pentru apărarea independenței și integrității teritoriale a Republicii Moldova.

Menționează că, conform pct. 4 subpct. 3) lit. b) din Regulamentul cu privire la acordarea indemnizației unice pentru construcția unei case individuale ori a unei locuințe cooperatiste sau procurarea spațiului locativ, sau restaurarea

caselor vechi unor categorii de cetățeni, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 836 din 13 septembrie 2010, sunt în drept să beneficieze de indemnizații unice pentru construcția unei case individuale ori a unei locuințe cooperatiste sau procurarea spațiului locativ, în cuantum de 50 la sută din mărimea indemnizației unice stabilite pentru construcția unei case individuale sau a unei locuințe cooperatiste, sau procurarea spațiului locativ (până la 41 mii lei), participanții la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova.

Susțin că, conform pct. 2 din Hotărârea Guvernului RM enunțată, mijloacele financiare pentru acordarea indemnizațiilor unice se alocă de la bugetul de stat, prin transferuri către bugetele unităților administrativ-teritoriale de nivelul al doilea, în limita mijloacelor prevăzute anual pentru aceste scopuri în bugetul de stat.

Afirmă că, pentru realizarea și implementarea Hotărârii Parlamentului RM nr. 73 din 16 aprilie 2014 cu privire la transmiterea unui imobil, persoanele beneficiare de locuințe vor încheia contracte de investiție cu compania de construcție selectată (în prezent SRL „Viscons-Impex”) și cu Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor pentru apartamentele ce le revin conform anexei la această hotărâre, care va fi documentul de drept în temeiul căruia vor fi înregistrate drepturile persoanelor asupra apartamentelor.

Relevă că, în temeiul Hotărârii Guvernului RM nr. 836 din 13 septembrie 2010, s-au adresat Primăriei mun. Chișinău pentru a beneficia de indemnizația unică, stabilită conform legislației în vigoare, însă prin scrisoarea nr. 04-109/6657 din 18 decembrie 2014 li s-a comunicat că, Comisia pentru selectarea persoanelor care solicită indemnizații unice a analizat cererea depusă, a evaluat starea lucrurilor și a confirmat necesitatea obținerii indemnizației unice cu condiția prezentării documentelor ce confirmă destinația acesteia.

Mai relevă că, le-a fost comunicat că, cerința privind confirmarea destinației este stipulată în pct. 14 și pct. 15/1 din Regulamentul enunțat, iar conform prevederilor art. 4 al Hotărârii Parlamentului RM nr. 73 din 16 aprilie 2014 cu privire la transmiterea unui imobil, blocul locativ nefinalizat din str. Corobceanu, 1B, mun. Chișinău, contractul de investiții cu compania de construcție pentru lucrările ce urmează a fi îndeplinite pentru apartamentul ce revine fiecăruia poate servi drept document care confirmă destinația indemnizației unice. Documentul solicitat, conform deciziei Comisiei speciale, urmează să-l prezinte Direcției generale finanțe a Consiliului municipal Chișinău.

Invocă că, în perioada 25 iunie 2015 – 30 iunie 2015, au încheiat contactele de investiție cu compania de construcție selectată SRL „Viscons-Impex” și cu Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor pentru apartamentele ce le revin, conform anexei la Hotărârea Parlamentului RM enunțată, iar ulterior, le-au prezentat autorităților publice locale.

Declară că, prin scrisorile Primăriei mun. Chișinău nr. 04-109/6657, nr. 04-109/7202, nr. 04-109/6833, nr. 04-109/7339, nr. 04-109/7792 și nr. 04-109/6794 din 17 august 2015 s-a indicat că, aplicarea mecanismului de susținere materială

din partea statului, exprimată prin indemnizație unică, la momentul actual se efectuează în temeiul Hotărârii Guvernului RM nr. 836 din 13 septembrie 2010 cu privire la acordarea indemnizațiilor unice pentru construcția sau procurarea spațiului locativ sau restaurarea caselor vechi unor categorii de cetățeni, iar conform pct. 6/1 din această hotărâre, pot beneficia de indemnizații unice persoanele care nu au beneficiat de credite preferențiale de la instituțiile financiare, nu au fost asigurate cu spațiu locativ, dar au construcții nefinalizate.

Menționează că, prin scrisoarea nr. 08-03/172/396/621 din 03 august 2015, Ministerul Finanțelor a informat Primăria mun. Chișinău despre faptul că, blocul locativ cu 56 apartamente din str. Corobceanu, 1B, mun. Chișinău a fost construit în perioada anilor 1991-1997 din alocațiile bugetului de stat și în anii 2000-2014, toate cheltuielile ce țin de achitarea serviciilor comunale (energia electrică, termică, apă și canalizare) au fost acoperite din contul bugetului de stat. Totodată, a mai informat că, deoarece conform art. 2 din Hotărârea Parlamentului RM nr. 73 din 16 aprilie 2014 cu privire la transmiterea unui imobil, a fost aprobată lista de 56 de familii, care au beneficiat de apartamente în blocul nominalizat, consideră că, ei nu cad sub incidența prevederilor pct. 6¹ din Regulamentul enunțat.

Consideră că, Primăria mun. Chișinău și Ministerul Finanțelor nu au dreptul și atribuția de a interpreta actele normative, inclusiv și Hotărârea Guvernului RM nr. 836 din 13 septembrie 2010, dar sunt obligate să execute exact prevederile Hotărârii Guvernului RM enunțate.

Solicită recunoașterea dreptului lor la acordarea indemnizațiilor unice în cuantumurile stabilite în pct. 4 și în condițiile Regulamentului cu privire la acordarea indemnizației unice pentru construcția unei case individuale ori a unei locuințe cooperatiste sau procurarea spațiului locativ sau restaurarea caselor vechi unor categorii de cetățeni, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 836 din 13 septembrie 2010, recunoașterea ca fiind ilegal refuzului Primăriei mun. Chișinău exprimat prin scrisorile nr. 04-109/6657, nr. 04-109/7202, nr. 04-109/6833, nr. 04-109/7339, nr. 04-109/7792 și nr. 04-109/6794 din 17 august 2015 și obligarea Primăriei mun. Chișinău de a emite decizii cu privire la acordarea indemnizației unice.

La data de 18 septembrie 2015, Ion Hotnog a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei mun. Chișinău, intervenient accesoriu Ministerul Finanțelor cu privire la recunoașterea dreptului la indemnizația unică, recunoașterea refuzului ilegal și obligarea acordării indemnizației unice.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat aceleași circumstanțe de fapt și de drept, solicitând recunoașterea dreptului său la acordarea indemnizației unice în cuantumurile stabilite în pct. 4 și în condițiile Regulamentului cu privire la acordarea indemnizației unice pentru construcția unei case individuale ori a unei locuințe cooperatiste sau procurarea spațiului locativ sau restaurarea caselor vechi unor categorii de cetățeni, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 836 din 13 septembrie 2010, recunoașterea ca fiind ilegal refuzul pârâtei exprimat în scrisoarea nr. 04-109/967 din 17 august 2015 și obligarea pârâtei de a emite decizia cu privire la acordarea indemnizației unice.

Prin încheierea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 21 octombrie 2015 cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Ion Hotnog împotriva Primăriei mun. Chișinău, intervenient accesoriu Ministerul Finanțelor cu privire la recunoașterea dreptului la indemnizația unică, recunoașterea refuzului ilegal și obligarea acordării indemnizației unice și cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Arslan Safarmatov, Andrei Triboi, Vitalie Crimincean, Veaceslav Arnaut, Constantin Micu, Serghei Jalbă, Sergiu Luncaș, Gheorghe Zeamă, Mihai Balan către Primăria mun. Chișinău, intervenient accesoriu Ministerul Finanțelor cu privire la recunoașterea dreptului la indemnizația unică, recunoașterea refuzului ilegal și obligarea acordării indemnizației unice au fost conexe într-o singură procedură.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 21 martie 2016 a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

Prima instanță și-a argumentat concluzia prin faptul că, conform art. 2 din Hotărârea Parlamentului RM nr. 73 din 16 aprilie 2014 cu privire la transmiterea unui imobil, a fost aprobată lista de 56 de familii care au beneficiat de apartamente în blocul locativ din str. A. Corobceanu, 1B, mun. Chișinău, printre care se regăsesc și reclamanții.

Totodată, prima instanță a concluzionat că, reclamanții au fost asigurați cu spațiu locativ construit din mijloacele financiare alocate de stat, apartamentele practic fiind finisate, iar aceștia locuiesc în ele din anul 2000 și au beneficiat gratuit de toate serviciile comunale, în afară de energia electrică, astfel, ei nu cad sub incidența prevederilor pct. 6¹ din Regulamentul cu privire la acordarea indemnizației unice pentru construcția unei case individuale ori a unei locuințe cooperatiste sau procurarea spațiului locativ, sau restaurarea caselor vechi unor categorii de cetățeni, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 836 din 13 septembrie 2010 și nu corespund tuturor condițiilor pentru acordarea indemnizației, stabilite în pct. 1 al Hotărârii Guvernului RM enunțate.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2017 a fost respins apelul declarat de către Arslan Safarmatov, Andrei Triboi, Vitalie Crimincean, Veaceslav Arnaut, Constantin Micu, Serghei Jalbă, Sergiu Luncaș, Gheorghe Zeamă, Mihai Balan și Ion Hotnog și menținută hotărârea primei instanțe.

La data de 12 mai 2017, Arslan Safarmatov, Andrei Triboi, Vitalie Crimincean, Veaceslav Arnaut, Constantin Micu, Serghei Jalbă, Sergiu Luncaș, Gheorghe Zeamă, Mihai Balan și Ion Hotnog au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului au indicat că, hotărârile judecătorești sunt ilegale și neîntemeiate, deoarece instanțele de judecată au încălcat și aplicat eronat normele de drept material și normele de drept procedural.

Menționează că, prima instanță, în motivarea hotărârii, a indicat că, ei au fost asigurați cu spațiu locativ, însă nu a luat în considerare că, art. 1 al Hotărârii Parlamentului RM nr. 73 din 16 aprilie 2014 cu privire la transmiterea unui

imobil prevede că, se acceptă propunerea Biroului permanent al Parlamentului Republicii Moldova privind transmiterea cu titlu gratuit a blocului de locuit nefinalizat din str. A. Corobceanu,1B, mun. Chișinău, cu terenul aferent, din gestiunea Secretariatului Parlamentului în gestiunea Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor.

Susțin că, instanțele de judecată nu au luat în considerare că, conform prevederilor art. 3 din Hotărârea Parlamentului RM nr. 73 din 16 aprilie 2014 cu privire la transmiterea unui imobil, pentru finalizarea și darea în exploatare a blocului locativ, Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor va actualiza documentația de proiect, va da în exploatare blocul locativ, va transmite cu titlu gratuit, după darea în exploatare a blocului, valoarea părții construite din sursele bugetului de stat către fiecare investitor de apartament, iar conform prevederilor art. 4 din aceeași Hotărâre, persoanele beneficiare de locuințe vor achita lucrările de proiectare și construcții montaj ce urmează a fi îndeplinite conform devizului actualizat, vor încheia contracte de investiții, etc.

Afirmă că, instanțele de judecată nu au luat în considerare faptul că, la moment, blocul locativ din str. A. Corobceanu,1B, mun. Chișinău nu este dat în exploatare, dar se află în gestiunea Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, iar ei au achitat deja lucrările de proiectare și construcții montaj, care au fost îndeplinite conform devizului actualizat, au încheiat contractele de investiții cu compania de construcție selectată, SRL „Viscons-Impex” și cu Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor pentru apartamentele ce le revin conform anexei la Hotărârea Parlamentului RM enunțată, iar Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor nici nu a transmis cu titlu gratuit valoarea părții construite din sursele bugetului de stat către fiecare investitor de apartament.

Relevă că, ei au achitat pe deplin toate serviciile comunale conform chitanțelor de plată prezentate, la moment nu au careva datorii și nici nu le-au fost înaintate careva reclamații în acest sens din partea Parlamentului RM.

Prin referința depusă la data de 15 iunie 2017 Primăria mun. Chișinău a solicitat respingerea recursului și menținerea deciziei instanței de apel.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul a fost declarat în termen, or, din materialele cauzei nu poate fi stabilită cu certitudine momentul comunicării deciziei contestate pentru a determina respectarea termenului de declarare a recursului.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către Arslan Safarmatov, Andrei Triboi, Vitalie Crimincean, Veaceslav Arnaut, Constantin Micu, Serghei Jalbă, Sergiu Luncaș, Gheorghe Zeamă, Mihai Balan și Ion Hotnog nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către Arslan Safarmatov, Andrei Triboi, Vitalie Crimincean, Veaceslav Arnaut, Constantin Micu, Serghei Jalbă, Sergiu Luncaș, Gheorghe Zeamă, Mihai Balan și Ion Hotnog asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul lui Arslan Safarmatov, Andrei Triboi, Vitalie Crimincean, Veaceslav Arnaut, Constantin Micu, Serghei Jalbă, Sergiu Luncaș, Gheorghe Zeamă, Mihai Balan și al lui Ion Hotnog ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Arslan Safarmatov, Andrei Triboi, Vitalie Crimincean, Veaceslav Arnaut, Constantin Micu, Serghei Jalbă, Sergiu Luncaș, Gheorghe Zeamă, Mihai Balan și al lui Ion Hotnog se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul
judecătorii

Iulia Sîrcu

Luiza Gafton

Mariana Pitic